

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบล โคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ และปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามซึ่งก่อนที่ทำการสร้างเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย สิ่งตีพิมพ์ และข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาประกอบในการสร้างแบบสอบถาม นอกจากนี้ผู้ศึกษาได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ พนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบล โคกศรี จำนวน 71 คน
ประกอบด้วย

1.1 พนักงานเทศบาล	จำนวน 36 คน
1.2 พนักงานจ้างตามภารกิจ	จำนวน 17 คน
1.3 พนักงานจ้างทั่วไป	จำนวน 12 คน
1.4 ลูกจ้างประจำ	จำนวน 6 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบล โคกศรี จำนวน 61 คน ด้วย
การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ ยามานะ (Yamane, 1973 :727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนรวมทั้งหมดของประชากรที่ใช้ในการศึกษา

e = ความผิดพลาดที่ยอมรับได้ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดให้มีค่าเท่ากับ 0.05 สามารถแทนค่าได้ดังนี้

$$n = \frac{71}{1 + [71 \times (0.05)^2]}$$

$$n = 60.59 \text{ คน}$$

ดังนั้น จึงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 61 คน

3. วิธีการสุ่มตัวอย่าง ผู้ศึกษาใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรขามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 61 คน

ขั้นตอนที่สอง แยกประชากร ตามตำแหน่งของพนักงานออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มพนักงานเทศบาลสามัญ กลุ่มพนักงานจ้างตามภารกิจ กลุ่มพนักงานจ้างทั่วไป และกลุ่มลูกจ้างประจำ แล้วใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ใช้วิธีจับสลากแบบไม่ทดแทน เทียบตามสัดส่วนบัญญัติไตรยางค์ จนได้กลุ่มตัวอย่างครบตามจำนวน 61 คน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง

ลำดับ ที่	ตำแหน่ง	ประชากร (คน)	กลุ่มตัวอย่าง (คน)
1	พนักงานเทศบาลสามัญ	36	31
2	พนักงานจ้างตามภารกิจ	17	15
3	พนักงานจ้างทั่วไป	12	10
4	ลูกจ้างประจำ	6	5
รวม		71	61

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) แบ่งออกเป็น 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ สถานภาพสมรส และระยะเวลาการปฏิบัติงาน

ตอนที่ 2 ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 15 ข้อ ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต แบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ

คะแนน 5 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมาก

คะแนน 3 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานน้อย

คะแนน 1 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ระดับปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก/ แรงกระตุ้นและแรงต้าน กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 39 ข้อ แบ่งออกเป็น 13 ด้าน ได้แก่ ด้านความสำเร็จในการทำงาน ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความก้าวหน้า ด้านเงินเดือน ด้านโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้านนโยบายและการบริหาร ด้านสภาพการทำงาน ด้านความมั่นคงในงาน ด้านวิธีการปกครองของผู้บังคับบัญชา และด้านประโยชน์เกื้อกูล ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วน ประมาณค่า ของลิเคิร์ต แบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ

คะแนน 5 หมายถึง แรงกระตุ้น/ค่าจูงระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง แรงกระตุ้น/ค่าจูงระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง แรงกระตุ้น/ค่าจูงระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง แรงกระตุ้น/ค่าจูงระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง แรงกระตุ้น/ค่าจูงระดับน้อยที่สุด

ซึ่งผู้ศึกษากำหนดข้อความในด้านต่างๆ ดังนี้

ด้านความสำเร็จในการทำงาน	ข้อ 1 – ข้อ 3
ด้านการได้รับการยอมรับนับถือ	ข้อ 4 – ข้อ 6
ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ	ข้อ 7 – ข้อ 9
ด้านความรับผิดชอบ	ข้อ 10 – ข้อ 12
ด้านความก้าวหน้า	ข้อ 13 – ข้อ 15
ด้านเงินเดือน	ข้อ 16 – ข้อ 18
ด้านโอกาสที่จะได้รับความก้าวหน้าในอนาคต	ข้อ 19 – ข้อ 21
ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน	ข้อ 22 – ข้อ 24
ด้านนโยบายและการบริหาร	ข้อ 25 – ข้อ 27
ด้านสภาพการทำงาน	ข้อ 28 – ข้อ 30
ด้านความมั่นคงในงาน	ข้อ 31 – ข้อ 33
ด้านวิธีการปกครองของผู้บังคับบัญชา	ข้อ 34 – ข้อ 36
ด้านประโยชน์เกื้อกูล	ข้อ 37 – ข้อ 39

2. การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ

มีวิธีการสร้างเครื่องมือและพัฒนาเครื่องมือ ที่ใช้ในการศึกษา ดำเนินการดังนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษา

2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึง ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบล โศภนบุรี อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์

2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขและเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

3. การตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถาม

3.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาให้ถูกต้องตามหลักวิชาและความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม โดยให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับ

วัดดูประสงค์ โดยใช้สูตร IOC (Index of Congruence) ตามวิธีของ โรวินเนลลี และแฮมเบิลตัน (Rovinelli and Hambleton) โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- + 1 = ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
- 0 = ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์
- 1 = ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามวัดได้ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์

แล้วนำผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญไปคำนวณหาค่า IOC ตามสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

R คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

แล้วนำข้อคำถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญที่มีผลการประเมินอยู่ระหว่าง 0.67 – 1.00 ซึ่งเป็นข้อคำถามที่เหมาะสมมีความเที่ยงตรง และสอดคล้องตามคำนิยามศัพท์ มาเป็นข้อคำถาม ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

3.1.1 ว่าที่ร้อยโท ถนนม พันธ์ชมพู ตำแหน่ง ปลัดเทศบาลตำบลหนองแปน อำเภออมลาลาย จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

3.1.2 นางอินตา ภูผิวเดือน ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอ้อมอีวิทยา อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาแนะแนว เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านคำและภาษา

3.1.3 นายประสงค์ สกุล ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนบ้านแกววิทยาคม อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ วุฒิการศึกษา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิจัยการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและระเบียบวิธีวิจัย

3.2 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญเสนออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระอีกครั้งหนึ่งเพื่อขอความเห็นชอบ

3.3 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีขนาดใกล้เคียงกัน โดยผู้ศึกษา ได้นำไปทดลองกับพนักงานและลูกจ้าง เทศบาลตำบลขามเฒ่า อำเภอขามเฒ่า จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีของครอนบาช (Cronbach) พบว่า ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของ

พนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.95 และหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.64- 0.78 ส่วนปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.95 และหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.42- 0.80

3.4 จัดพิมพ์ฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้เก็บข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. นำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงนายกเทศมนตรีตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อประสานในการเก็บข้อมูลจากพนักงานและลูกจ้างของเทศบาล จากวันที่ 1-30 กันยายน 2552 รวมระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 30 วัน
2. ผู้ศึกษาใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง เป้าหมายจำนวน 61 คน ซึ่งผู้ศึกษาชี้แจงวัตถุประสงค์ และความเป็นของ ประโยชน์ที่จะได้รับการศึกษา เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเกิดความเข้าใจตรงกัน และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องครบถ้วน
3. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้ครบตรงตามเวลาที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้เก็บรวบรวมทั้งหมด 61 ชุด โดยนำมาจัดหมวดหมู่และบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนในแบบรหัส (Coding from) แล้วนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive method) เพื่ออธิบายคุณสมบัติพื้นฐานทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษาสูงสุดที่ได้รับ สถานภาพ และระยะเวลาการปฏิบัติงาน สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ และร้อยละ

2. การวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษา มีดังนี้

2.1 ทดสอบสมมติฐานการศึกษา ข้อ 1 คือ ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วัดจากค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน แล้วนำค่าคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวัด 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

2.2 วัดระดับปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก/ แรงกระตุ้นและแรงค้ำจุน กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) วัดจากค่าเฉลี่ยระดับแรงกระตุ้น/ค้ำจุน แล้วนำค่าคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์การวัด 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง แรงกระตุ้น/ค้ำจุน ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง แรงกระตุ้น/ค้ำจุน ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง แรงกระตุ้น/ค้ำจุน ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง แรงกระตุ้น/ค้ำจุน ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง แรงกระตุ้น/ค้ำจุน ระดับน้อยที่สุด

2.3 ทดสอบสมมติฐานการศึกษา ข้อ 2 ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา สถานภาพ และระยะเวลาการปฏิบัติงาน ใช้ Independent Sample t-test , F – test (One – Way ANOVA)

2.4 ทดสอบสมมติฐานการศึกษา ข้อ 3 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ของพนักงานเทศบาลและลูกจ้างเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา เพื่ออธิบายคุณสมบัติพื้นฐานทั่วไป ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษาสูงสุดที่ได้รับ สถานภาพ และระยะเวลาการปฏิบัติงาน ของกลุ่มตัวอย่าง สถิติที่ใช้ คือ การแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

2. การวิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน/ระดับแรงกระตุ้น กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4. การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก/ระดับแรงค้ำจุน กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5. การวิเคราะห์เปรียบเทียบ ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ จำแนกตามคุณลักษณะส่วนบุคคล สถิติที่ใช้ ได้แก่ t -test และ F -test (One - Way ANOVA)

6. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยกระตุ้น และ ปัจจัยค้ำจุน กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโคกศรี อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างเทศบาลตำบลโคกศรี โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (Level of significance)